

بەرپرسی حزبەکی قازی

لەندەلایدی ئۆسترالیای لە بەرزکردنەوی

ئالای کوردستان دەگری

خالدعەزیزی / ئۆسترالیای

xalidazizi@hotmail.com

شاری ئەدلید یەکیک لە حەوت شلرە گەورەکی ئۆسترالییە کە ژمارەکی کوردەکانی لە هەوسەد کەس زیاترە. هانتی کورد بۆ ئەم شارە دەگەریتەوه بۆ سەلەکانی پاش پاپەرینەکی باشووری کوردستان. هەر لەسەیداتای هانتی کورد بۆ ئەم شارە جموجۆلی کوردان لەبەواری جیاو بەمەبەستی جۆراوجۆر کەمیزۆر بەردەوام بوە. هەر بە هانتی کوردو گەشتنی ژمارەیلن بە چەند کەسیک کۆمەڵەکی کوردی لێ دامەزراوە سەرپرای گەلیک کیشەکی لاوەکی و هیترای، تا ئیستاش بەهەول و لەخۆبردوویی هەندیکلن رینگەنەدراوە کۆمەڵەکی دیکە لێدایمەزرت. هەریکام لە حزبەکانی کوردستان ئەگەر چیی لێهەنگیان هەبۆ بەلام ریکخراویان دروست نەکردووە. ئەمەش بەخێر بەسەر کوردەکانی ئەمشەردا شکاوتەوه؟! بیجگە لە حزبی دیموکراتی کوردستانی ئیرلن کە ریکخراوی خۆیان لە 1996و دامەزراندووە. بیگومان زۆریەکی تیکۆشانی کوردەکانی ئەم شارە لە لێهەنگەکانی نا حزبییەوه بەرپۆتە چووە. کۆمەڵگای کوردی لەم شارەش هەروەک کۆمەڵگاکانی کورد لەهەر کەلێن و قوژنیکی دنیا، وەک دیاردیەکی سروشتی کە تەنیا بەلالای کورد نەپراوە خاوەنی کیشەکی خۆیەتی. بەلام ئەوهی کیشەکی کوردستانیەکان لە کیشەکی سکۆتیەک، ئیرلەندیەک، سویدیەک یا ئیرانیەک و نەتەوهی هەر وەلاتیکی دیکە جیا دەکاتەوه نەبوونی کیان و قەولەری نەتەوهییە. بەومانایە ئەم کیشەکی لەلێهەنگە ئیمەکی کوردی رۆبەرپوویی ئەرکی قورس و گران کردووەتەوه لەلێهەنگە دیکەشەوه سلیکۆلۆجی زۆربەمانی تووشی خۆبەکەم زلینن و داتەپین کردووە، بەشیویەک کە ئەم داتەپین و داپزانە بۆتە سەرچاوە هۆی بنج داکوتانی کۆمەڵەکانی نەخۆشی و پەتا کە تەنیا تاییەتن بەکورد. رەگو ریشەکی ئەو نەخۆشی و پەتا کوشەندیە تل ئیستاش لەتیو هزرو بیری زۆربەمانا ماوەو بەناخماندا رۆچۆتەخوارووە. وەنەبی ئەم نەخۆشیە تەنیا بەرپینگی بەکەسیک یا بە بەشیکی چین یا توێژیکی کۆمەڵگای کوردستان گرتیت، بەلکۆ بەداخووە بەشیکی زۆری کۆمەڵگای کوردی تەنێوتەوه. بەجۆرێک کە تووشی خۆ وونکردنی کردوین، یان هەندیک ناکۆکی و ناتەبابی کە بیگومان هەلقولای ئەو دۆخەن کەمەسەرەوه ئامازەکی پیکرا وای لیکردوین راستینەکی نەتەوهی بیونی خۆمان پێخوست دەکەین. هەندیک دەبنە ئنتیرناسیۆنالیست و کیشەکی نەتەواپەتی بەشەرم دەزانن یا لەژیو کاریگەری جیهانگیریا دروستکردنی کیانی نەتەوهی بەپێیست نازانن، هەندیک دیکە لەناو حزبە نەریتیەکانی کوردستانەوه لەبەر ئەوهی حزبەکانیان لە چاوپۆتەوهی وڵاتانی داگیرکردا ئامانجەکانیان هیناوتە گۆرێ پێیان ولیه دەبی وەکو ئەوانو حزبەکانیان بیر بەکەینەوهو میشلکەبیرمان لەگەڵ تێروانیی ئەوان سوچ بەکەین. هەندیک دیکە لەژیوانی ئیسلام لە دژی نەتەوهکی خۆیان رادەوهستن. هەروەها گەلیکیش ناوشیارانە چۆنیان بەگۆی دا چرپاوەو راپێنراون هەروا دەلینەوه کە . . . دیارە ئەم توێژیان بەبی ئەوهی بیری لێبکەنەوه کەلتورە سەپاوەکی داگیرکردان بەر چاوی تەنیون و هەندیک جار ئەگەر بخوازن خۆی لێ دەرباز بەکەن ئەوه کەسانی وەک کاکێ بەرپرس ساردیان دەکەنەوه. ئەوجۆرەکەسانە پێیان وایه دەبی لەکوردستان چۆن خەبات دەکەنو چی دەلین دەبی ئیمەش لێرە هەبێتەوه جێبەجێ بەکەین. بەبی ئەوهی بیر لەوه بەکەنەوه کە لێرە ئازادیمان هەبێت و چ پێیستیەکی نیه کە ناچار بین سنوردار بیر بەکەینەوه . . . بۆ نمونە "چ پێیست ناکات لەبەر هیچ هۆیکە ریزی سنوری ئیودەولەتی بەگرن و بە پۆلەکانی نەتەوهکەمان بلیم ئیرانی، ئیراقی، یا تورکی و سوویو لەولاشەوه بە فارسیک، تورکیک و ئەرەیک بیژین هاوولەتی". من هیچ کە ریز لەوه یاسایانە ناگرم کە نەتەوهیک و خاکەکی پارچە پارچە دەکەن بەلکۆ خەبات دەکەم لەپێناوی سەپنەوهی ئەو یلساو سنورە کۆلونیالیستیانە. دیارە ئەوهی جیی دلخۆشیە ئەوهی کە شەپۆلیکی وشیاربوونەوهو خۆناسینەوه لە هەموو کوردستان لەناو توێژی لاوانو زۆر لە رۆشنبیران دل وەرپێکەوتووە بیگوملن دەتوانن لە داهاوتودا ئەو نەخۆشیو پەتایە لەگەڵ خۆی راملن.

مەبەستی ئەم بابەتە لەواستیدا وردبوونەوه لە هۆکارەکانی ئەم پەتاو ئاسانە نیه کە بەشیکن لەئاکامەکانی ژێردەست مانەوهی نەتەوهکەمان بەدریژایی سەدلن سأل. لەراستیدا گەلیک لەم بارەوه نوسراوە پێیستیەکی زیاتری لەسەر بنووسری. ئەوهی مەبەستەوه

دەمەوی لەم نوسینەدا باسی لێوە بکەم کیشەیی بەرپرسی حزبی دیموکرات لە شارێ ئێلدایدا لە گەڵ ئالای کوردستانێه کازو هەرشتیکی دیکە کە نیشانەیی کوردستانی بوونو نەتەوییی بوونی پێوە بی و بیژنیی بە تەواویەتی خاکی وەلاتانی داگیرکەری تیدا بیت!!
خوینەوانی هێژ! هەرۆک لاتان پوونو خوویایە جەژنی دووی رێبەندان، سەڵۆگەری دامەزرانی کۆماری کوردستانە. دامەزراندنی کۆماری کوردستان لە 57 سەڵۆگە پێش و لە ناوەراستی سەدەیی بیستەمدا نوختە گۆرانیکی گرینگ و میژوویی بوو لەدیروکی نەتەوێه کەماندا. نامانچ دەستکەوتەکان، ئاکلرۆ گوتاری کۆماری کوردستان کاریگەریکی فریانی بەسەر نەوێه کانی دوا کۆمار بەجێهێشتوو، ئەم رووداوێ میژووییە لەرێستیدا هەولێکی مۆکورو پێلاگرانە بوو بۆ سەلماندنی سوربونی نەتەوێه کەمان لەتیکۆشانی بەردەوام بۆ رزگار بوون لە ژێردەستی و پێکەوتنی کیانی سیاسی و هەیکەلی نەتەوییی و لەناکامدا سەربەخۆبوون. پێکەوتنی کۆماری کوردستانو لەسەرەوی هەموویان پێشەوا قازی لە لوتکەیی ئەم سوربوونو پێداگرتنە نەتەویییەن. هەر ئەوان دووی رێبەندان و کۆماری کوردستانیان بەدیھینا ئالای نەتەویییان بەرزکردوو. ئەوان شانازیەکیان ئافران کە هەتا هەتایە دەبی وانی لێفریبین و گوتارو ئاکیان بەکەینە چرای رێگای خەباتو تیکۆشانمان.

بەبۆنەیی ئەم رۆژە پێرۆزەو، شەممە یەکی فێبرووری ئەمسال کۆمیتەیی حزبی دیموکراتی کوردستان ئێران لە بۆنایسن پارکی (Park Bonython) شاری ئادالیدی باشوویی ئوسترالیا ئلهەنگێک وەرپێدەخەن. کۆمیتەیی ئامادەکەری جەژن بەتەمان وەک یەکیک لەپێستەکانی ئلهەنگی ئەم رۆژە میژوویی و مەزنی ئلای کوردستان بێن و لە گۆرەپانی ئاهەنگە کە هەلێدن. ئەم کەدەش دەبیته مایەیی

ئاھەنگی دووی □ بەندان-

توورپیی کاکێ بەرپرسو بە گۆرەپانی ئاکی دەجیت و رازی ناینت و رینگانادات ئەم کارە بکەنە یێگومان ئەوانەیی بەرپۆ بەری ئەم جێژنەن هەموویان ئەندامو دلسۆزی حزبە کەیانن. ئەم کارە ناویراو دەبیته ملیەیی توورپیی و نیگەرانی بەرپۆ بەرلن و زۆری ئەوانەیی بەشداوی جەژنە کەیان کردوو ئەوانەیی بەیەکیک لەو هۆیانەو هۆی تاییەتی دیکە بەشدار نەبوون.

دیارە ئەم هەلۆستە نامۆیانەیی ناویراو لە چەند سالی رابردوودا بۆتە مایەیی نەوێه کۆمەلێک کیشەو ناسازی لەناو کۆمەلگای کوردی لەم شارو ناشیرین کردنی رووی راستەقینەیی حزبە کەیی خۆی. بۆیە دەلیم ناشیرینکردنی رووی حزب، چونکە ئەم حزبە خاوەنی نزیک بەشەست سالی خەباتە و هەزاران رۆلەیی ئەم نەتەوێه گیانیان تیدا بەختکردوو. هەرۆها یەکیک لەو حزبانەیی کە سەرەرای هەلەو پەلەو بوونی بەرنامەییەکی قەوارە پارێژ خەیانەتی نەکردوو تا رادەییەکی بەرچاو جەماوەری هەیی. ئەوێ مینیش لەماوەیی زیاتر لە پانزە

سال تیکۆشان لە ناو ئەو حزبەدا تیکەیشتبە، پیم وانیە ئەو حزبە ئەوێندە ئێسکگرانو رەزا قویس بوویت وەک ئەوێ کلکی بەرپرس بەو دەردەیی بردوو. حزبی کە لانیەکم دامەزێنەری کۆماری کوردستان بیت پیم وانیە هەرۆا بەسێنلێ. لە ناو دلی خەلکدا جینگای لەق بییت. نامەوێ بچمە ناو وردە کلرییەو هەموو شتیکی بێنمە سەر بەرەیی. بەلام چەند نمونەییە کە لە هەلۆستەکانی ناویرا دینمەو کە بوونە هۆی گرفت نانەو:

لە نەورۆزی 2697دا کاتیکی دەمانەویست پەيامی لێژنەیی بەرپۆ بەوی جەژنی نەورۆز ئامادە بکەین، باسی ئەوێ هاتە گۆرێ. کە مادلم نوێ بوونەوێ سالی نوێی دەبی. بیژن سالی چەند بۆ چەند. . واتە مادام دەبیژنی سالی نوێی کورد (Kurdish New Year) دەبی ئەوێش بیژنی کە چ سالیکی مالتاویلی کرد و چ سالیکی بەرەوپیرمان دیت. ناویراو بەبیستنی ئەم رستەییە قوشکی بوو. ئەو هێچ کە حزبی بەم ژمارە نەدەکرد بەلکو بەتیمەشی دەگوت ئەمەتان لە کوێ هیناوەو کی دەزانێ ئەمە راستە! . . ئەو هەردەم بیژنی لەم وشانە (باشوور، باکوور، رۆژەلاتی کوردستان، یان خوارو ژووری کوردستانو سالی کوردی، سەربەخۆیی، ئالا و گەلێک شتی دیکە) بۆتەو، تەنانەت ئەو کە دامەزێنەری کۆمیتەیی حزبە کەیی لەم شارەیی هەر لەسەرەتاوە ناوی (کۆمیتەیی جنوویی ئوسترالیای) بەگوتندا داوو ووشەیی ئەرەبی بی باشترەو چاوی بە ووشە کوردیە کە (باشوور) هەللیتە. چەندین جار لەبۆنە جۆراو جۆرەکاندا بەگۆر ئەوێه سەندەدا چۆتەو کە ئالای کوردستان بلایدەکەنەو. ئەو تەنانەت لەمۆنەییە کەدا هەرەشەیی ئەوێ کرد ئەگەر جاریکی دیکە ئالای کوردستان بە داوەت نامەوێ بیت بەشداریی تیداناکەم. ئەم دۆستە بەرپۆزە هەردەم بۆ ئەو هەلۆستەکانی بەهانەیی سەپرو سەسەرە دەهینتەو. بۆ وینە دەبیژنی ئەمە ئالای کوردستان نیەو کوردستان ئاللیەکی تاییەتی نیە، یا دەبیژنی ئالای کۆماری کوردستان ئاوانیەو زۆر شیرو ریوی هینانەوێ دیکە. مەبەستی ئەو پێدەچی هەردۆلیەتی کردنی وشیارانەیی! هەستی نەتەویییەتی و نەسنامەیی نەتەویییەتی نەتەوێه کەیی و

خۆی بێت، دهنه هۆیهکی پێشچوو شك نابم. خۆ ئه گهر وانیه بو ههر ئه و ئالیهی ئه و لهم شاره و له جهژنی دووی رێبهندان ریگی لیده گری له ئاههنگه کانی رێبهندانی ئه م سال و ساله کانی بهری له ولاتانی دیکه به شانازییه وه ههلهدری. ئه م وینهیهی سهروهه وینهی دیمه نیکی ئههنگی دووی رێبهندانه له ستۆکهۆلمی سویده سهیری بکهن ئه و جا تیده گهن للی ئه و بهرپرسه بهرپژه "بانیکو دوو ههوایه" یان ئاگای له خولهی بی زهواد نیه. ئیستا ده کری پرسی کاتیگ بهرپژتان ئیسه مانان به تاوانی سه ره خۆیی خوازی و هه بونی بیری نه ته وه بی و پیداکرتملن له سه ره هه لکردنی ئالای پیرۆزی کوردستان له لیهی و تیکۆشان له سه ره بنه ملی به گرینگ گرتنی کوردلیه تی له جیاتی حزبییه تی به کله شه ق ناو ده به یته، ئه م ئا کاره ی خۆتان به چی ده قه بلین و ناوی چی لیده نین؟! باشه ئللا ئه گهر له دووی رێبهنداندا قه ده خه بکری که رۆژی هه لکردنیه تی و وه سیه تی پێشه وای نه مریشه و ته نانه ت له کاتی داد گایی نامرۆقانه که شه یلا به گژ جه للا ده کاندای ده چیتته وه ده لی: "دنیابن ئللی کوردستان، ئیوه ده ستان پی راناگا بیحورمه تی پیکه ن! رۆژیکیش دئ له سه ره ئه و خانوهی منی تیدا داد گایی ده کریم، ئالای کوردستان هه لده دری و ده شه کیتته وه!! ئالای کوردستانم و به مه لامسته فا بازارانی سپاردوووه له سه ره شانی ئه و، له و چیا بو ئه و چیا و له و شار بو ئه و شار و له و ولاته بو ئه و ولاته ی ده با، تا رۆژیک له ته وای به رزایی و بلن دییه کانی کوردستان هه لده دری و ده شه کیتته وه! دنیابن ئه و رۆژه دئ!!" ده بی که ی و کج ئه م وه سیه ته به چی بگه یه نی و ئالاکه هه لگرت و بیه سه کیتته وه؟! له وه دنیابم هه ر کوردیک نیشتمان په ره وه نه ته وه بی خه ون به ئه نجامدانی وه سیه ته که ی پێشه وایه ده بین. . جگه له کاکای بهرپرس!

کۆمیتیه ی ئه م حزبه له به ختی کویده کانی ئه م شاره هه و ئه م چه شنه بهرپرسی به بالآ براوه. بهرپرسه که ی پێش ئه م بهرپرسه ش گرووی ئه وه ی لیده گرتین که ئه م ئللییه ده ستردی په که که یه!! (خۆیه یان باش ده زانن که ئه وه به ته وای ناراسته چونکه په که که بو خۆی ئالیه کی دیکه ی بو کوردستان داناه!!) . یا گوایه بیانیه کلن پیا ن خۆشیه ئالای کوردستان له شوینی و هه بیته یایشناری ئه وه ی ده کرد که چه ده بیته با کوردیش چولر ئالو چوار ده ولته ی هه بیته!! که چی ئاملده نیه ئالیه ک بینه ته ئاههنگی دووی رێبهندان*** . دووی رێبهندانی که سلله و گه ری دامه زرانندی کۆملری کوردستانه، ئه و کۆماره ی خاوه نی ئللا و سه رۆک و داموده زگای ده ولته ی بوو. کۆماریک که پێشه وایه ی پاش هه زاران سال له کۆتایی هاتن به ده سه لاتی کوردی (ماد) بو یه که م جلر بانگی سه ره خۆیی و ئیستقالی کوردستانی ده. پێشه وایه که له به رده م جه ماوه ری تینووی ئازادی و رزگاری نه ته وه که یدا سویندی وه فا و ئه مه گی بو خه لک و کۆماره که ی به ئالای پیرۆزی کوردستان خوارد. ئالیه که که هه تا ئیستا تاقه ره مزو نیشانه ی یه کبوون و یه که یه تی نه ته وه و نیشتمانی کورده و هه نووکه زۆریه ی زۆری خه لکی کوردستان و گه لیک حزبو ده سته ی کوردستانی، گشت کۆمه له کوردی و ریکخواه نا حزبییه کانی تا راوگه به هی خۆی ده زانن و له گشت بو نه نیشتمانی و نه ته وه بی یه کاندای هه للی ده ده نو له ناو مالی هه ر کوردستانیه کدا ده شه کیتته وه و شانازییه ی پیوه ده که ی، که چی ئه وه تا له م دورگه دورده سته که به هه زاران کیلۆمتر له کوردستانی زیدی باوو با پیرمان دورین، بهرپرسی حزبه که ی قازی؟! ساتیکیش له دورمه نیه تی و که م بایه خکردنی ئه م ره مزو نیشانه ی نه ته وه بییه خه لک نیه. بیگومان ئه م ئاکلری ئه وه بهرپرسه بهرپژه پێش هه رشتیک زینای بو حزبه که ی خۆی هه یه. ئه م حزبه خۆی به درپژه پیدهری ریبازی پێشه وای حزبی دامه زریه ری کۆملر داده نی. راسته حزبی دیموکرات ئیستا ئۆتۆنۆمی خوازه! و له پیناوی پاراستنی سه ره خۆیی ئیران*** تیده کۆشی به لام له گه ل ئه وه شدا یه کیک له ئلمانجه کانی "وه ده ست هینانی مافی دیاری کردنی چلره نویس بو گه لی کورده. . .". بو یه ش بروا ناکه م حزبی دیموکرات دژی ئاللی کوردستانیه کان بیه و تا ئیستش به ره سمی له ئه ده بیاتی ئه م حزبه دا نه م دیتوه نه م خۆیندۆته وه که شتیکیان له م پیوه ندیه دا بلا و کردیتته وه. بیگومان ئه گهر ئه م هه لو ئسته هه لو ئستی حزب بیه (که پیم وانیه) ، جیکای داخو سه رسپرمان ده بیته چیدی گه لی و گازنده له کاکای بهرپرسی حزبه که ی قازی! ناکه ین. دیاره ئه گهر کلاکی بهرپرس هه ندیک زه حمه ت به خۆی بیلو چاویک له سایته کانی سه ره به حزبه که ی بکات به بی چاویکله ش ده تولنی بیینی. (دووی رێبهندانی 2702=2003 ستۆکهۆلم) .

له کۆتایی دا ده لیم به و هیولییه کاکای بهرپرس واز له دیپلۆماسیه تی روکه شی حزبه کان به یینه تی ئه وه کاری ریبهرانو سیاستکارانه که ده توانن به پێچه وانه ی خۆزگیه ی راستینه که یان بپه یفن. با هه مو مان له پیناوی ئه وه ی که بهرلستی ئامانجی رلسته قینه ی هه مو مانه بهرپه ره کانیسه وه تیکۆشین، دهنه میژوو بی به زه بییه و نامان بووری.

په راویزه کان

*ناویرا گه لیک هه وللی دا که له جهژنی دوی رێبهندانی 2001 نه هیللی ئاللی لیبته دیویست به هانه که بخاته سه ره بیانیه کان. هه ره ئه و کات به به تیکم به ناوی "نایا بیلییه کان هه لکردنی ئاللی کوردستانیه کانیان پیناخۆشه" ژماره 11 ی گو فاری هه واردا بلا و کردوه.

*** بەندی یەكەمی ئامانجە گەشتیەکانی حزب.

*** سالی پارێش کاتیك چوینە هەمان پارک بۆ ئاهەنگی دووی رێبەندان دیتم ئللی لینیە. منیش ئالیەکی بچوكم هینابوو لەسەر گالیسکە ی کچەکەم هەلملا!!

تیبینی: ئەم بابەتە هەرلە پاش دووی رێبەندان نامادە کراوە. بەلام لە بەر هەندیک هۆی هونەرییەو وەدرەنگ کەوت.

تیبینی کوردستان نیت:

مەرج نیە ئەم نووسینە لە گەل بیر و بۆچونی نەتەوایەتیماندا بیست، کە بۆچونە (کوردستان نیت)ە، بەلام بەهۆی بروا بوونمان بە ئازادی دەربڕینەو، بلاویدەکەینەو. لە گەل رێز و خۆشەویستیماندا بۆ پارێزەرانی بیری نەتەوایەتی و خەباتکارانی ئەم رێگەیه.

ئەم تیبینیە لە ژێر هەموو نووسینیکدا دەنوسریت..... 2003-1-15